КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра романської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
заступник декана
з навчально-методичної роботи
_____ Володимир ПАСЬКО
«28» 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА (МОВИ МІЖНАРОДНОГО СПІЛКУВАННЯ, ПОШИРЕНІ У КРАЇНАХ АФРИКИ)

для здобувачів вищої освіти

галузь знань	*С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини*
спеціальність	*С6 Географія та регіональні студії*
спеціалізація	
освітній ступень	*Магістр*
освітня програма	*Африканістика*
вид дисципліни	*Обов'язкова*

Форма навчання	*денна*
Навчальний рік	*2025/2026*
Семестр	*1,2*
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	*українська, французька*
Форма заключного контролю	*іспит*

Викладач: *Ситдикова Ірина Вілоріївна, к. філол. н., доцент кафедри романської філології навчально-наукового інституту філології*

Пролонговано: на 20__/20__н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
на 20__/20__н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.

КИЇВ – 2025

Розробник: *Ситдикова Ірина Вілоріївна, к. філол. н., доцент кафедри романської філології навчально-наукового інституту філології*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Завідувач кафедри країнознавства та туризму

_____ Ольга ЛЮБІЦЕВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 19 від «27» 06 2025 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол від «27» 08 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії _____ Наталія КОРОГОДА
(підпис)

(прізвище та ініціали)

«27» 08 2025 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – надбання та вдосконалення фонетичних, лексичних, граматичних, орфографічних навичок у студентів і подальший розвиток у них вмінь та навичок аудіювання, мовлення, читання, письма; формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах. Особливий фокус робиться на розвитку навичок практичного володіння мовами міжнародного спілкування, поширеними у країнах Африки, в обсязі тематики, що обумовлена потребами майбутньої професійної діяльності у сфері географії, регіональних студій та міжнародного співробітництва, а також на оволодінні новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:
Навчальна дисципліна «Іноземна мова (мови міжнародного спілкування, поширені у країнах Африки)» не передбачає попередніх знань французької мови. Передбачається розуміння основних лінгвістичних понять і термінів; володіння елементарними мовними та мовленнєвими навичками, необхідними для оволодіння лексичним та граматичним матеріалом французької мови.

3. Анотація навчальної дисципліни.
Навчальна дисципліна «Іноземна мова (мови міжнародного спілкування, поширені у країнах Африки)» є обов'язковою складовою освітньої програми «Африканістика» підготовки фахівців за освітнім ступенем «Магістр». Дисципліна передбачає комплексне вивчення іноземної мови (мов міжнародного спілкування, зокрема французької як ключової офіційної мови більшості африканських країн) у фонетичному, граматичному, лексичному аспектах. Вона спрямована на формування вмінь та навичок усного та письмового мовлення з метою забезпечення вільного, нормативно правильного володіння мовою для організації успішної міжкультурної комунікації та майбутньої професійної діяльності студентів у сфері географії, регіональних досліджень та міждисциплінарних проектів.
Дана дисципліна викладається у І – ІІ семестрах, у І сем.: 90 годин (3 кредити ECTS), з них *практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 62 год.* У курсі передбачено 2 *змістові модулі* та 2 *модульні контрольні роботи*. Завершується І семестр – *проміжним контролем*. У ІІ сем.: 90 годин (3 кредити ECTS), з них *практичні заняття –28 год.*, *самостійна робота – 62 год.* У курсі передбачено 2 *змістові модулі* та 2 *модульні контрольні роботи*. Завершується ІІ семестр – *іспитом.* Вивчення дисципліни закінчується наприкінці ІІ семестру підсумковим іспитом з іноземної мови.

4. Завдання (навчальні цілі): передбачають, ознайомлення й формування у студентів здатності: застосовувати знання та вміння, сприяти набуттю навичок з іноземної мови в усній та письмовій комунікації для спілкування в африканському регіональному контексті; навчити студентів спілкуватися іноземною мовою в межах програмного матеріалу і в єдності усіх її функцій (комунікативної, пізнавальної, експресивної, етикетної тощо); допомогти оволодіти таким рівнем знань, умінь і навичок, який забезпечить базову комунікабельну спроможність у сферах професійного, ситуативного повсякденного та міжкультурного

спілкування; розвинути у студентів лексико-граматичні навички, необхідні для здійснення самостійних та командних оригінальних досліджень і презентації їхніх результатів іноземною мовою, зокрема сформувати/поглибити:
- здатність спілкуватися іноземною мовою (французькою, яка є міжнародною мовою спілкування у країнах Африки) (ЗК 05);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 09.).

5. Результати навчання за дисципліною

Код	Результат навчання	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Знати:			
РН 1.1	*основні правила французької вимови та правопису, головні відмінності між звуковим складом української та французької мови, голосні та приголосні фонеми французької мови, фонетичну транскрипцію, фонетичні явища, які виникають в потоці мовлення, правила акцентуації та інтонування фрази.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*5%*
РН 1.2	*лексичний мінімум з кожної з визначених програмою тем.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Словниковий диктант, лексико-граматичний тест, усна відповідь*	*10%*
РН 1.3	*граматичний матеріал в межах визначених програмою.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Граматичний тест*	*10%*
РН 1.4	*основні формули етикету французів при привітанні, знайомстві, прощанні, прийнятті їжі.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь*	*5%*
	Вміти:			
РН 2.1	*фонетично правильно вимовляти та розрізняти на слух французькі звуки, слова, правильно відтворювати їх на письмі, вміти їх прочитати, правильно акцентувати та інтонувати фрази та транскрибувати їх.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*10%*
РН 2.2	*розуміти основний зміст прочитаного тексту, визначати тему, відповідати на питання до тексту, обговорювати та переказувати прочитане.*	*Практичне заняття самостійна робота*	*Тест на розуміння прочитаного, усна відповідь*	*10%*
РН 2.3	*правильно та доречно використовувати лексичні одиниці з програмних тем в монологічному й діалогічному мовленні: представити себе та інших, підтвердити чи заперечити висловлення правильно та доречно вживати етикетні формули, зробити коротке підготовлене та спонтанне повідомлення, презентувати результати групової роботи, коментувати; вміти домовитись про термін та скасувати чи відмовитись від нього, описувати предмети та приміщення, погоду, вміти попросити уточнити інформацію, почати, підтримати й завершити розмову у*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь*	*10%*

	комунікативних ситуаціях програмних тем.			
РН 2.4	*заповнювати формуляри, складати листівки, запрошення та відповіді на них, робити письмові повідомлення, робити описи, писати нескладні твори.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*письмова відповідь*	*10%*
РН 2.5	*самостійно опрацьовувати тексти домашнього читання та виконувати різнопланові завдання до них.*	*Самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*10%*
	Комунікація:			
РН 3.1	*дотримуватись культури мовлення, прийнятої в франкомовних країнах (наприклад, у ситуаціях привітання, прощання, знайомства, звертання, прохання, в телефонній розмові).*	*Практичне заняття*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*5%*
	Автономність та відповідальність:			
РН 4.1	*демонструвати самостійність та відповідальність у вирішенні навчальних завдань, користуватися словниками різних типів, знаходити корисні електронні ресурси, довідкову літературу.*	*Самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь*	*5%*
РН 4.2	*читати тексти домашнього читання та виконувати завдання до них, виконувати та вчасно здавати завдання для самостійної роботи.*	*Практичне заняття, самостійна робота*	*Усна відповідь, письмова відповідь, іспит*	*10%*

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

РНД (код) **ПРН (назва)**	**1.1**	**1.2**	**1.3**	**1.4**	**2.1**	**2.2**	**2.3**	**2.4**	**2.5**	**3.1**	**4.1**	**4.2**
ПРН 6. Вміти виконувати індивідуальні й командні оригінальні дослідження, досягати наукових результатів у сфері географії, регіональних студій та дотичних міждисциплінарних напрямів й презентувати їх, у тому числі у середовищі представників різних сфер та галузей та у міжнародному контексті іноземною мовою [англійською та/або мовами міжнародного спілкування, поширеними у країнах Африки]	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання студентів: Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі оцінювання засвоєння матеріалу з усіх тем змістового модуля, практичного оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, а також модульних робіт та тестів. Протягом семестру в кожному модулі використовуються наступні форми оцінювання у письмовій та усній формі: словниковий диктант, лексико-граматичний тест, диктант, твір, опитування, ведення діалогу в заданій ситуації, переклад речень/тексту, повідомлення, тести на аудіювання, на розуміння прочитаного, модульні контрольні роботи.

І семестр - проміжний контроль
семестрове оцінювання:

Види робіт та форми їх контролю	Результати навчання, які оцінюються	Кількість занять	Сумарна кількість балів за семестр
Відповідь на практичних заняттях	РН 1.1-1.3; РН. 2.1-2.5; 4.2	12	60 балів (макс. 5 балів за заняття)
Модульна контрольна робота	РН 1.2-1.3; РН 2.2-2.4	1	20 балів
Підсумкова модульна контрольна робота	РН 1.2-1.3; РН 2.2-2.4	1	20 балів
ВСЬОГО за І семестр (Проміжний контроль)			**100**

ІІ семестр - іспит (семестрове оцінювання та іспит):

Види робіт та форми їх контролю	Результати навчання, які оцінюються	Кількість робіт / занять за семестр	Розподіл балів (мінімум / максимум)
Робота на практичних заняттях (усні відповіді, лексичні диктанти, рольові ігри)	РН 1.1 - 1.4, РН 2.1, РН 3.1	12 занять	20 / 36 балів (макс. 3 бали за заняття)
Модульна контрольна робота № 1 (письмовий тест)	РН 1.2, РН 1.3, РН 2.4	1 робота	8 / 12 балів
Підсумкова модульна контрольна робота № 2 (презентація дослідження та письмовий тест)	РН 2.2, РН 2.3, РН 4.1	1 робота	8 / 12 балів
ВСЬОГО за семестр (семестровий контроль)	**Всі семестрові РН**	**—**	**36 / 60 балів**
Іспит (екзаменаційна робота: письмова та усна частини)	**РН 1.1 - 1.3, РН 2.2 - 2.4**	**—**	**24 / 40 балів**
РАЗОМ за дисципліну	**Всі результати навчання**	**—**	**60 / 100 балів**

Критерії оцінювання:

1. Критерії оцінювання усної відповіді на практичних заняттях (І семестр, макс. 5 балів):

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває тему, правильно вживає термінологію, демонструє належний фонетичний та граматичний рівень;

4 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати глибини аргументації, допускаються незначні лексико-граматичні помилки;

3 бали – студент загалом володіє матеріалом, але викладає його фрагментарно, має помітні граматичні та фонетичні помилки, які не перешкоджають розумінню;

1-2 бали – студент має суттєві прогалини в знаннях, відповідь несистематизована, з грубими помилками, не здатний самостійно побудувати висловлювання.

2. Критерії оцінювання письмових тестів та модульних робіт:

90-100% від максимальної суми балів – відмінне засвоєння теоретичного та практичного матеріалу, відсутність помилок або наявність незначних описок;

75-89% від максимальної суми балів – достатній рівень знань із невеликою кількістю несистематичних помилок;

60-74% від максимальної суми балів – задовільний рівень знань, володіння базовими конструкціями, але наявні суттєві чи регулярні помилки;

менше 60% від максимальної суми балів – незадовільний рівень, матеріал не засвоєно, робота потребує перескладання.

3. Критерії оцінювання на іспиті (макс. 40 балів):

Іспит складається з письмової та усної частини. Структура екзаменаційного білета:
Лексико-граматичний тест (письмово) – макс. 20 балів;

Письмове представлення та реферування науково-дослідної теми – макс. 10 балів;

Розмовна тема (усно) – макс. 10 балів.

Студент має набрати мінімум 24 бали для отримання позитивної оцінки за іспит.

7.2. Організація оцінювання:

Упродовж семестру здійснюється оцінювання відповідно до видів робіт та форм контролю, описаних у п. 7.1. У І семестрі семестрове оцінювання формує бал проміжного контролю (ПК = 100 балів). У ІІ семестрі студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів за семестрову роботу, ніж критично-розрахунковий мінімум – 36 балів, до складання іспиту не допускаються. Умови допуску до іспиту: рекомендований мінімум для допуску до іспиту - 36 балів. Для студентів, які упродовж семестру не досягли мінімального рубіжного рівня оцінки (36 балів), проводиться підсумкова семестрова контрольна робота за темами курсу. Максимальна оцінка за цю роботу не може перевищувати 40% максимальної підсумкової суми балів за семестр – 24 бали. Семестрова оцінка та оцінка за іспит підсумовуються за алгоритмом: 60% семестровий контроль + 40% іспит.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою
Відмінно	90-100
Добре	75-89
Задовільно	60-74
Незадовільно	0-59

Загалом формування оцінки спирається на “Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” (друга редакція), що введено в дію наказом ректора №170-32 від 11 квітня 2022 року.

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

І СЕМЕСТР

№ п/п	Назва змістового модуля та теми практичного заняття	Кількість годин (практичні)	Кількість годин (самостійна робота)
М1	**Змістовий модуль 1.**	**–**	**–**
1	Ознайомлення з робочою програмою, вимогами та критеріями оцінювання.. **Тема 1.** Соціолінгвістичний огляд Африки: французька мова як мови міжнародного спілкування на континенті ***Фонетика:*** Вступний курс фонетики французької мови. Заняття 1. Загальна характеристика французької вимови. Французькі голосні звуки. Лабіалізовані голосні. Транскрипція. ***Лексика*:** Вітання і знайомство. Анкетні дані, інформація про персону. ***Граматика:*** Стверджувальне речення. Дієслово. Інфінітив. Означений та неозначений артикль.	4	10
2	**Тема 2.** Мовленнєвий етикет. ***Фонетика:*** Вступний курс фонетики французької мови. Чисті голосні. Інтонація. Довгота голосних. Французькі приголосні. ***Лексика:*** Формули вітання, прощання, знайомства, висловлення вдячності. Анкетні дані та самопрезентація. Дата. Мої уподобання. ***Граматика:*** Особові займенники. Числівники. Теперішній час. Просте речення. Розповідні, питальні, окличні та заперечні речення. Дієслова *avoir* та *être*. Дієслова 1-ої групи. Заперечна форма.	4	10
3	**Тема 3.** Моє місто, країна та регіон. ***Фонетика:*** Вступний курс фонетики французької мови. Ритмічні групи. Елізія. Інтонація. Фонетичне зв’язування. ***Лексика:*** Назви африканських країн та їхніх столиць. Географічне положення та природа країн Африки. Моє місто. Орієнтація в місті. Транспорт. ***Граматика:*** Порядок слів у питальному реченні з питальним словом і без питального слова. Способи утворення питальних речень. Прийменники з містами і країнами. Безособовий зворот *«il y a»*.	4	10
4	Модульна контрольна робота № 1 (Письмовий лексико-граматичний тест)	2	2
М2	**Змістовий модуль 2.**	**–**	**–**
5	**Тема 4.** Кліматичні зони Африки. ***Фонетика:*** Носові голосні. ***Лексика:*** Пори року, погода, температурні показники. Одяг. ***Граматика:*** Прийменники місця. Місце прикметника в простому реченні. Узгодження прикметника. Безособові звороти.	4	10

6	**Тема 5.** Культурна та мовна мозаїка Африки. ***Фонетика:*** Вступний курс фонетики французької мови. Інтонація. ***Лексика:*** Дозвілля, традиції, та свята країн регіону. Опис культурних подій та звичаїв. ***Граматика:*** Означений та неозначений артиклі.	4	10
7	**Тема 6.** Повсякденна рутина та розпорядок дня. ***Фонетика:*** Вступний курс фонетики французької мови. Явища зчеплення та зв'язування . ***Лексика:*** Професії у сфері географії, туризму та міжнародних зв'язків. Години. Повсякденні справи. ***Граматика:*** Зворотні дієслова. Зворот *il est* для позначення часу.	4	8
8	Модульна контрольна робота № 2 (Письмовий лексико-граматичний тест)	2	2
–	**ВСЬОГО за І семестр (90 годин / 3 кредити ECTS)**	**28**	**62**

ІІ СЕМЕСТР

№ п/п	Назва змістового модуля та теми практичного заняття	Кількість годин (практичні)	Кількість годин (самостійна робота)
М1	**Змістовий модуль 1.**	**–**	**–**
1	**Тема 1**. Економіко-географічна характеристика країн Африки. Споживчий сектор: супермаркети, традиційні африканські ринки та торгівля. Здійснення покупок. ***Лексика:*** Продуктові магазини та супермаркети. Список покупок. ***Граматика:*** Однина та множина іменників. Прийменники місця та злиття прийменника і артикля.	4	10
2	Тема 2. Гастрономічна культура та кулінарні традиції країн Африки. Традиційні страви, ресторанне господарство. Обговорення рецептів та гастрономічного туризму. ***Лексика:*** Ресторан. Гастрономія. Рецепт. ***Граматика:*** Частковий артикль. Означена та неозначена кількість. Наближений майбутній час.	4	10
3	Модульна контрольна робота № 1 (Письмовий лексико-граматичний тест та усна тема)	2	2
4	**Тема 3.** Демографічна ситуація та соціальні структури країн Африки. Родина, сімейні традиції та суспільні відносини. Опис характеру та зовнішності людини. ***Лексика:*** Сім'я. Зовнішність. Характер. ***Граматика:*** Прикметники. Присвійні прикметники. Складний минулий час.	4	10
5	Модульна контрольна робота № 2 (Письмовий	2	2

	лексико-граматичний тест та аудіювання)		
М2	**Змістовий модуль 2.**	**–**	**–**
6	**Тема 4.** Урбанізація та типи поселень в Африці: мегаполіси та сільська місцевість. Житлові умови та архітектура. Побут та повсякденні справи. ***Лексика:*** Житло. Типи житла. Меблі та предмети домашнього вжитку. Інтер'єр. ***Граматика:*** Ступені порівняння прикметників. Утворення ступенів порівняння. Вживання найвищого ступеню порівняння.	4	10
7	**Тема 5.** Традиції співіснування. Правила та заборони. ***Лексика:*** Прохання, заборона. Проблеми в будинку. ***Граматика:*** Наказовий спосіб. Займенники прямого та непрямого додатків (COD, COI).	4	10
8	**Тема 6.** Здоров'я та спорт. ***Лексика:*** Частини тіла, хвороби. Види спорту. ***Граматика:*** Прямий та непрямий додатки. Віддієслівні займенники *en* та *y*.	4	8
	Модульна контрольна робота № 2 (Письмовий лексико-граматичний тест та аудіювання)	2	2
–	**ВСЬОГО за II семестр (90 годин / 3 кредити ECTS)**	**28**	**62**

Загальний обсяг ***180 год.,*** в тому числі:

Практичні заняття – ***56*** *год.*
Самостійна робота **–** ***124*** *год.*

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Крючков Г.Г. Початковий курс французької мови. К.: Вища шк., 2017. 368 с.
2. Caroline Sperandio, Lucie Mensdorff-Pouilly, Sergueï Opatski, Violette Petitmengin, Sylvie Pons, Hamsa Djimli, Julie Veldeman-Abry. Edito A1. Méthode de français. — Paris: Didier, 2022. 191 p.
3. Roxane Amoravain, Valérie Blasco, Hélène Maspoli, Lucie Mensdorff-Pouilly, Magosha Fréquelin et Marie Gouelleu (DELF), Julie Veldeman-Abry. Edito A1. Cahier d'activités. — Paris: Didier, 2022. 143 p.
4. Charliac R., Le Bougnec. Loreil B. Motron A. Phonétique progressive du français. Niveau débutant. P.: CLE, 2018. 127 p.
5. Fafa C., Loiseau Y., Petitmengin V. Grammaire essentielle du français. 100% FLE A1. P.: Les Editions Didier, 2018. 216 p.
6. Grégoire M.Grammaire progressive du français. Niveau débutant. P.: CLE International, 2018. 176 p.
7. Kamoun C., Ripaud D. Phonétique essentielle du français. A1-A2. P.: Les Editions Didier, 2016. 214 p.
8. Escoufier D., Gomy C., Minh K. Communication progressive du français. Niveau débutant. P.: CLE, 2018. 144 p.

Додаткова:

1. Crépieux G., Mensdorff-Pouilly L., Sperandio C. Vocabulaire essentiel du français. 100% FLE A1-A2. P.: Les Editions Didier, 2016. 216 p.
2. Gallier T. Pratique Vocabulaire. A1, A2. 650 exercices. P. : CLE, 2019. 256 p.
3. Girardet J. Pécheur J. Talents A1. Cahier d'activités. P. : CLE International, 2016. 120 p.
4. Girardet J. Pécheur J. Talents A1. Méthode de français. P. : CLE, 2016. 160 p.
5. Odile Grand-Clément. Grammaire en dialogues. Niveau grand débutant. P.: CLE, 2016. 128 p.
6. Siréjols E. Vocabulaire en dialogues. Niveau débutant. P.: CLE, 2017. 128 p.
7. Siréjols E., Tempesta G. Pratique Grammaire. A1, A2. 640 exercices. P.: CLE, 2019. 224 p.
8. Відображення національного аспекту у французькій мові Алжиру. Вісник науки та освіти: журнал. Видавнича група «Наукові перспективи" відп. Ред. Гурко О.В., Київ., № 4 (22) 2024., С. 462-470.
9. Лінгвістичні аспекти комунікації (французька мова). Київ, 2024. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/19lJ5kjyGG9SY196qOCl1BBsq2GAgshBP/view
10. Теоретична фонетика сучасної французької мови», К.: ВПЦ «Київський університет, 2018. – 87 с.

Словники:

1. Французько-український українсько-французький словник / Таланов О. К.: Арій, 2013. 544 с.
2. Dictionnaire Larousse en ligne. – Режим доступу: https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais
3. Dictionnaire Le Robert en ligne. – Режим доступу: https://dictionnaire.lerobert.com/